

General Certificate of Education
Advanced Level Examination
June 2012

Polish

PLSH2

Unit 2 Reading and Writing

Insert

Text to be used when answering Section 1

Section 3 Writing Questions 3, 4, 5 and 6

Text for use with **Section 1**

Historia to wasza tożsamość.

Spotkanie z Normanem Daviesem, brytyjskim historykiem zajmującym się historią Polski.

Zanim profesor Davies zaczął spotkanie, wygłosił kilka słów na temat języka, swoich związków z Polską i polską historią. Podkreślił, że wszyscy Polacy, którzy zdecydowali się żyć i pracować w Wielkiej Brytanii powinni być dwujęzyczni – bo to jest kluczem do sukcesu. Powiedział też, że Brytyjczycy często lekko traktują swoją historię i rzadko ją widzą jako coś bolesnego i tragicznego. Dla Polaków, zdaniem profesora, historia jest tematem bolesnym i jej tragiczne rozdziały są wciąż świeże i trudno Polakom o nich spokojnie mówić: czasem bywa też przyczyną sporów.

Czego my, Polacy, możemy nauczyć się z własnej historii?

Prof. ND: Każdy naród dowiaduje się kim jest właśnie przez historię. Jesteście Polakami dlatego, że Wy i Wasze rodziny przez pokolenia przeżywaliście jej dzieje. Więc Wasza historia jest częścią Waszej tożsamości. I to jest najważniejsze. Ktoś powiedział, że naród bez historii jest jak człowiek bez pamięci. Jeśli ktoś nie pamięta swojej przeszłości to nie wie, gdzie się znajduje i dokąd zmierza.

Jakie stereotypy dostrzega pan w obrazie Polaków wśród brytyjskiego społeczeństwa?

Prof. ND: Stereotypy nie mają na ogół nic wspólnego z prawdą. Każdy służy temu, by powierzchownie i szybko coś zdefiniować, gdy rzeczywistość jest zbyt skomplikowana. Nie wiem jak jest teraz, bo wszystko się zmienia wraz z falą nowej emigracji, ale stereotypy są różne. 30 lat temu wielu Anglików uważało, że dużo Polek to hrabianki. Natomiast w Ameryce ten stereotyp był inny. Przeciętny Polak uważany był jako prosty, niepiśmienny człowiek, podejmujący się najgorszych prac. Było to spowodowane faktem, że Polacy, którzy wyemigrowali do Chicago w XIX i XX wieku byli w większości głodnymi i biednymi imigrantami. Trzeba zrozumieć, dlaczego ludzie używają stereotypów, ale nie można mieć do nich zaufania, bo bardzo często są fałszywe.

Polska jest poniekąd Pana drugą ojczyzną. Czy jest jeszcze coś, co Pana w niej zaskakuje?

Prof. ND: Oczywiście. Zaskakuje mnie, gdy mówicie o charakterze narodowym wspólnym wszystkim Polakom. Pytają mnie; „Jacy są Polacy?” Zawsze odpowiadam, że różni. Charakter narodowy to fikcja. To przecież niemożliwe, żeby 40 milionów ludzi miało podobny charakter. To, co macie wspólnego, to przeżycia, wspólne doświadczenie, na które każdy reaguje zgodnie ze swoim temperamentem. Na przykład w historii Polski było wiele powstań, konfliktów i wojen, a czasem nawet połowa Polaków nie popierała tych powstań. Byli więc powstańcy, ich zwolennicy, przeciwnicy czy ludzie wobec nich obojętni. Każdy reaguje inaczej na wspólne doświadczenia.

Czy procesy globalizacji i znoszenia granic mogą być zagrożeniem dla tożsamości poszczególnych narodów?

Prof. ND: Krótko mówiąc – nie. Nie zauważyłem, żeby przeciętny Francuz był „mniej francuski” niż 50 lat temu, wręcz przeciwnie. Anglicy są jeszcze bardziej „angielscy” niż kiedykolwiek. Chodzi o pokój, harmonijne współzycie, bogacenie się, ale są też inne sprawy, które przemawiają za jednością. Na przykład globalizacja, Europa musi się zjednoczyć, żeby przetrwać i konkurować.

SEKCJA 3

Answer **two** questions in **Polish** of at least 200 words each, each from a different topic. There are 30 marks for each question.

Z poniżej podanych tematów wybierz **dwa, każdy z innej grupy** i napisz **dwa** wypracowania **po polsku** na przynajmniej **200** słów.

Literary Topics – Tematy literackie**Topic 1****Walka o niepodległość jako wątek w polskiej literaturze
The fight for independence as a theme in Polish literature****EITHER**

3 (a) Na podstawie przeczytanej lektury omów przedstawione w niej społeczeństwo i jego stosunek do walk wywolenicznych. *(30 marks)*

OR

3 (b) W swoich utworach pisarze przedstawiają piękne postawy, ale również gorzką prawdę o historii i ludziach. Omów powyższe zdanie, powołując się na liczne przykłady z przeczytanej lektury. *(30 marks)*

Topic 2**Moralne i społeczne zagadnienia poruszane w polskim dramacie
Moral and social issues as presented in Polish drama****EITHER**

4 (a) Czy przeczytana przez Ciebie sztuka porusza problemy uniwersalne, czy odnoszące się tylko do miejsca i czasu opisanego w utworze? Uzasadnij, podając liczne przykłady z tekstu. *(30 marks)*

OR

4 (b) Na podstawie przeczytanej sztuki omów przedstawione w niej społeczeństwo i jego moralność. *(30 marks)*

Turn over ►

Non-literary Topics**Topic 1****Polacy i Polska w okresie drugiej wojny światowej
Poland and the Poles during World War II****EITHER**

5 (a) Jak postanowienia w Jaltie wpłynęły na losy Polski i Polaków? Omów, podając liczne fakty historyczne. *(30 marks)*

OR

5 (b) Jakie były losy Polaków poza granicami kraju w czasie drugiej wojny światowej? Omów, podając liczne przykłady ich działań i bohaterstwa. *(30 marks)*

Topic 2**Polskie kino – Andrzej Wajda „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru”
The films of Andrzej Wajda – ‘Ashes and Diamonds’ and ‘Man of Marble’****EITHER**

6 (a) Losy którego bohatera, obejrzanych przez Ciebie filmów Wajdy, uważasz za najtragiczniejsze? *(30 marks)*

OR

6 (b) Na ile bohaterowie Wajdy sami kierowali swoim losem, a na ile ich los był przesądzony przez historię? Uzasadnij, odwołując się do obejrzanych filmów. *(30 marks)*

END OF QUESTIONS